

ajornar). Entre aquestes comunitats hi ha Catalunya, la que té més alumnes d'FP de totes.

A la Conferència Sectorial de dimecres, els consellers van reclamar aquesta pròrroga adduint problemes tècnics. El director general de Tresoreria de la Seguretat Social va assistir a aquesta reunió i va recordar que s'han fet 172 reunions per aclarir qüestions tècniques, però que continuaria mantenint contactes amb les administracions per resoldre dubtes, ja que l'ordre és inapel·lable: els joves en pràctiques han de cotitzar l'any que ve. Segons va assenyalar, ja hi ha més de 300.000 altes de joves en pràctiques per a l'1 de gener. Dilluns hi ha convocada una altra reunió.

A Catalunya es formen en l'FP uns 150.000 estudiants (i 600.000 universitaris). La Generalitat assumirà la gestió dels joves que facin pràctiques a

Les universitats van acordar assumir-ho tot per poder garantir que els joves es graduïn

l'administració pública. Però en queden pendents els ajuntaments, els serveis d'educació (escoles) i salut (hospitals). Algunes grans empreses també han acceptat la cotització, però no pas les pimes, que són majoria al teixit empresarial.

Algunes empreses, tenint en compte la norma, han enviat comunicacions als instituts per indicar-los que necessiten saber abans del 18 de desembre la situació de l'alumne a l'empresa i que, altrament, donaran el conveni per extingit. Els instituts expliquen a *La Vanguardia* que d'altres, professionals o petits negocis, no en saben res. Dentistes, corredories d'assegurances, restaurants, tallers mecànics...

Davant la inquietud generada i la reclamació d'informació de les direccions i els professors (les pràctiques consten al pla d'estudis, tenen un calendari i són necessàries per obtenir el títol), el Departament d'Educació els va enviar dimarts una carta en què els aplessava a recollir el número de la Seguretat Social de tots els estudiants, fet que ha suposat mobilitzar els professors per ajudar els joves a aconseguir-lo.

Ahir, els directors de centre es van reunir amb l'Administració i la conselleria els va indicar que la mesura s'està negociant i que fins al 18 de desembre no rebran instruccions definitives. Enmig d'aquesta confusió, el subdirector general d'FP, Esteve Juanola-Feliu, ha deixat el càrrec que va assumir al setembre.●

Multiplicació del risc d'heretar un trastorn mental

Sense risc 0 - 2 2,1 - 3 3,1 - 6 6,1 - 9 +9											
TRASTORN EN LA DESCENDÈNCIA	TRASTORN DELS PARES										
	Psicosi	Trastorn bipolar	Trastorns depressius	Trastorns d'ansietat	Trastorns per consum de substàncies	Trastorn límit de la personalitat	TDAH	Trastorns disruptius	Trastorns obsessius compulsius	Trastorns de la conducta alimentària	Qualsevol trastorn mental
Psicosi	5,8	1,8	2,0	1,7	2,2		1,8		1,6		4,0
Trastorn bipolar	1,3	5,1	2,1	1,0	11,4	3,1	2,3		1,6		2,0
Trastorns depressius	1,9	2,1	2,3	1,7	1,8	9,4	2,2	1,3	3,7		1,9
Trastorns d'ansietat	1,7	2,1	2,0	2,2	1,4	9,3	2,0		2,0		1,7
Trastorns per consum de substàncies	2,0	1,9	2,4	8,2	2,8	6,3			2,0		1,7
Trastorn límit de la personalitat	2,0	3,0				3,8					
TDAH	2,8	1,9	2,0	1,4	1,9	5,1	8,4		0,8		1,8
Trastorns disruptius	3,0	2,1	1,8	1,2	2,7		1,6		1,2		2,4
Trastorns obsessius compulsius	1,9	2,0	3,2	3,1	2,4				2,7		1,1
Trastorns de la conducta alimentària	1,1	2,3	3,9	1,3	2,0	1,0			5,7	2,3	1,1
Qualsevol trastorn mental	2,6	2,1	1,9	3,0	1,5	8,4	8,4				2,3

FONT: IDIBAPS

LA VANGUARDIA

Els fills de pares amb trastorn mental poden heretar aquesta patologia o d'altres

Un estudi del Clínic-Idibaps avalua el risc de desenvolupar problemes psíquics

ANTONI LÓPEZ TOVAR Barcelona

Els fills de pares amb trastorns mentals tenen més risc de tenir tant el mateix com altres tipus de desordres mentals. Per exemple, els fills d'un pare o mare amb psicosis tenen 5,8 vegades més probabilitats de desenvolupar aquesta malaltia, però també es multipliquen per 3 les seves possibilitats d'arribar a tenir trastorns disruptius.

Són conclusions de la metaanàlisi més gran sobre el risc concret que té el fill d'una persona amb trastorn mental d'adquirir algun problema psíquic. L'estudi, fet per l'institut d'investigació del Clínic, Idibaps, de manera conjunta amb la Universitat de Dalhouse (Canadà) i el King's College de Londres, integra els resultats de 211 treballs previs, amb 3,2 milions de fills de pares amb algun trastorn i 20 milions de descendents de persones sense trastorns.

“No es pot dir que ens hagi sorprès, però és significatiu el risc de transdiagnòstic, que el fill d'una persona amb un trastorn

tingui més risc de desenvolupar un ampli ventall d'altres trastorns”, explica el psiquiatre Joaquim Raduà, coautor del treball i cap del grup d'investigació en Imatge dels trastorns relacionats amb la depressió de l'Idibaps.

De fet, l'herència més probable de diverses patologies dels pares no és la mateixa. Per exemple, el fill o filla d'una persona afectada

ambientals, com el consum de tòxics, l'exercici físic o l'alimentació; o socials, com l'estrès laboral o el fet de patir agressions, *bullying* o racisme”, precisa Raduà.

El psiquiatre rebutja que l'estudi tingui una lectura fatalista. Ben al contrari: “Ens serveix per conèixer més bé els riscos per poder ajustar la prevenció, que sempre ha de ser adequada al risc”. D'altra banda, remarca

d'acostumar-se a explorar la salut mental dels fills dels pacients per detectar símptomes i poder oferir intervencions abans que es desenvolupi el trastorn o tractar-lo com més aviat millor a fi de millorar-ne l'evolució”. “El fet de conèixer el risc pot millorar les estratègies de prevenció”, exposa Raduà.

“Hem de tenir en compte que fins a un 55% de fills de persones amb trastorns mentals en desenvoluparan algun al llarg de la seva vida”, apunta la investigadora Lydia Fortea, coautora del treball: “Per això és tan important fer una síntesi completa dels riscos que ens ajudi a millorar les tècniques de prevenció”.

Els estudis individuals efectuats fins ara se centraven en trastorns depressius, bipolars o psicòtics. La metaanàlisi, publicada a *World Psychiatry*, la revista més influent en el món de la psiquiatria, ha inclòs afectacions com el dèficit d'atenció i hiperactivitat, ansietat, trastorns per ús de substàncies, els de la conducta alimentària, l'obsessiu compulsiu o el trastorn límit de la personalitat.●

Joaquim Raduà: “L'anàlisi ens serveix per estar més al cas dels riscos i poder ajustar la prevenció”

pel consum de substàncies estupefaents té, efectivament, 2,8 vegades més de risc de tenir el mateix problema, però 11,4 vegades més de desenvolupar un trastorn bipolar.

“Els riscos que determinem són els que s'observen de mitjana. El factor individual pot ser diferent perquè depèn de factors

Les possibilitats de tenir bipolaritat es multipliquen per 11 en fills de consumidors de substàncies

que el risc mitjà de transmissió de trastorns estipulat en l'anàlisi es pot reduir significativament si es controlen els factors de risc ambiental i es duen a terme intervencions preventives.

La informació que proporciona l'estudi pot ser útil per decidir aquestes actuacions preventives. “Els professionals haurien